

2026–2028 m. VS balanso rodiklio poveikis pasitikėjimui finansų sistemos stabilumu ir kainų stabilumui

2025 m. lapkričio 12 d.

Projektuose suplanuoti VS rodikliai nekelia rizikos pasitikėjimui finansų sistemos stabilumu, turės juntamą poveikį infliacijai, bet jis jau įtrauktas į prognozes

Suplanuoti VS rodikliai nekelia rizikos pasitikėjimui finansų sistemos stabilumu:

→ 2026–2028 m. sparčiai didėsiantis VS skolos ir BVP santykis laikotarpio pabaigoje tebebus palyginti mažas ir nekels netvarumo rizikos. Auganti skola didins skolos tvarkymo sąnaudas ir gali pastebimai apriboti fiskalinę erdvę ir galimybes mažinti nenumatytą iššūkių poveikį ekonomikai ateityje.

Projektuose siūlomi ir susiję anksčiau priimti sprendimai nekelia kainų stabilumo rizikos, bet turės didinantį poveikį kainų lygiui:

→ Dėl šių sprendimų infliacija 2026 m. galėtų būti maždaug 1,2, 2027 m. – maždaug 0,7, o 2028 m. – maždaug 0,5 proc. punkto didesnė, palyginti su scenarijumi, jei aptarti sprendimai nebūtų priimti.

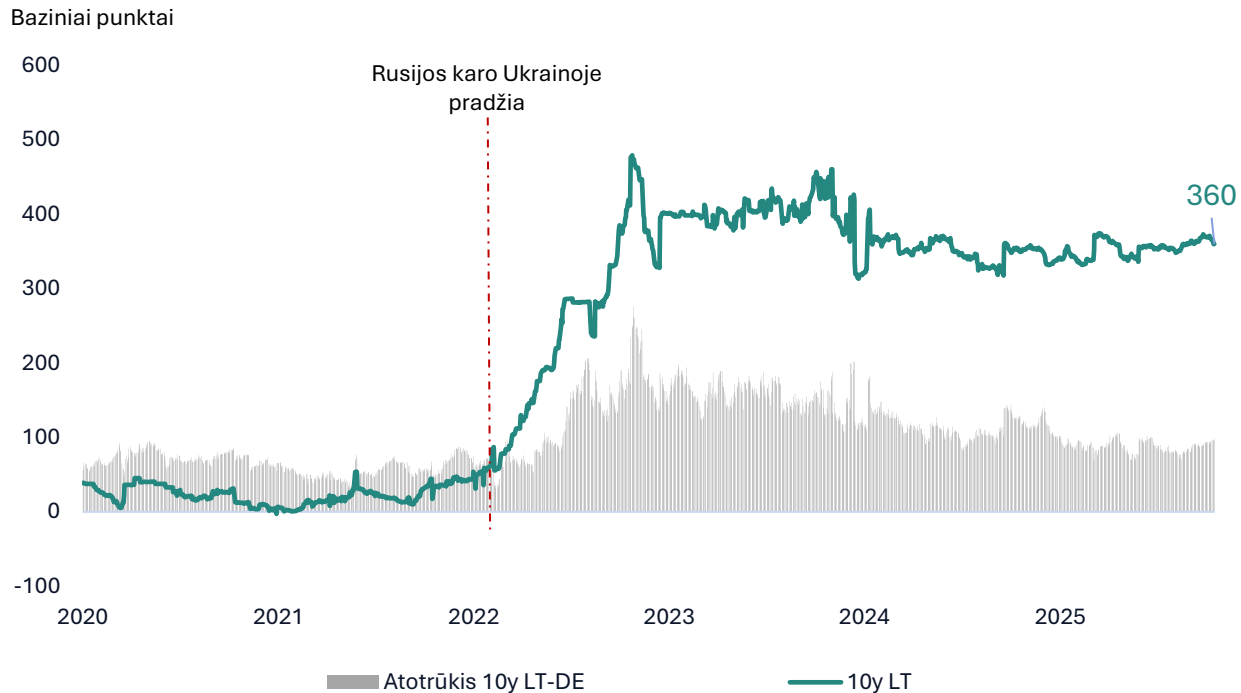
→ 2026–2030 m. dėl jų kainų lygis Lietuvoje galėtų būti maždaug 3,0 proc. didesnis ir tai sudarys maždaug penktadalį (22 proc.) viso numatomo kainų padidėjimo.

→ kiekvienais 2026–2030 m. laikotarpio metais infliacija bus artima pusiausvyriniam jos lygiui (2,5-2,9%), todėl Projektuose suplanuoti ir susiję anksčiau patvirtinti sprendimai nekels kainų stabilumo rizikos.

→ Didžioji šių sprendimų poveikio dalis jau yra įtraukta į Lietuvos banko 2025 m. rugsėjo mėn. makroekonominės projekcijas; nauji į projekcijas dar neįtraukti sprendimai iš esmės neturės poveikio infliacijai artimiausiais metais.

Nors planuojamas reikšmingas VS skolos ir jos tvarkymo sąnaudų padidėjimas, palyginti žemas įsiskolinimo lygis mažina skolos netvarumo riziką

Lietuvos 10 m. VVP pajamingumai ir jų skirtumo su Vokietijos pajamingumu raida

Šaltiniai: LSEG workspace ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Lietuvos VS skolos lygis – vienas žemiausių visoje ES, skolinimosi kaina stabilizavosi, o VS ir finansų sektoriaus susietumas nedidelis.

Lietuvos VS skolos/BVP santykis ir skolos tvarkymo sąnaudos 2025 m. yra daugiau nei dvigubai mažesnės nei euro zonos vidurkis.

Lietuvos 10 m. VVP pajamingumas nuo 2023 m. reikšmingai sumažėjo ir šiuo metu svyruoja nedaug. Sumažėjo ir rizikos premija, kurios skolintojai reikalauja dėl Lietuvos geografinio artumo šalims agresorėms. Lūkesčiai dėl šalies kredito rizikos nekinta.

Nors Lietuvos VVP dalis bankų turte per metus paaugo iki 6 proc., tačiau susietumas tarp VS ir bankų tebėra nedidelis.

2026–2028 m. Projektuose siūlomų ir susijusių anksčiau patvirtintų sprendimų poveikis infliacijai bus pastebimas, tačiau iš esmės jau įtrauktas į LB prognozes

	2026	2027	2028	2029	2030	2026-2030
Poveikis infliacijai, proc. p.	1,18	0,74	0,48	0,30	0,27	2,98
Gyventojų disp. pajamų pasikeitimas (VS darbo užmokesčio didinimas)	0,02	0,12	0,20	0,26	0,01	0,60
Gyventojų disp. pajamų pasikeitimas (socialinio draudimo ir socialinės paramos išmokų indeksavimas)	0,01	0,02	0,01	-0,01	0,00	0,03
Tiesioginių mokesčių pakeitimai (Pelno mok. tarifų didinimas, 25% GPM ir pajamų sumavimo įsigaliojimas, kt.)	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
Netiesioginių mokesčių pakeitimai (PVM šilumai, lengvatinio tarifo pokyčiai, akcizai, saugumo įnašas)	1,13	0,63	0,38	0,26	0,26	2,66
Didesnės VS investicijos (dėl išlaidų gynybai padidėjimo)	0,03	-0,02	-0,12	-0,21	0,01	-0,31

2026–2028 m. Projektuose numatomi nauji į projekcijas dar neįtraukti sprendimai iš esmės neturės poveikio infliacijai artimiausiais metais

	2026	2027	2028	2029	2030	2026-2030
Poveikis infliacijai, proc. p.	-0.05	0.05	-0.08	-0.12	0.00	-0.20
Gyventojų disp. pajamų pasikeitimas (VS darbo užmokesčio didinimas)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Gyventojų disp. pajamų pasikeitimas (socialinio draudimo ir socialinės paramos išmokų indeksavimas)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Tiesioginių mokesčių pakeitimai (Pelno mok. tarifų didinimas, 25% GPM ir pajamų sumavimo įsigaliojimas, kt.)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Netiesioginių mokesčių pakeitimai (PVM šilumai, lengvatinio tarifo pokyčiai, akcizai, saugumo įnašas)	-0.07	0.07	0.00	0.00	0.00	0.00
Didesnės VS investicijos (dėl išlaidų gynybai padidėjimo)	0.02	-0.02	-0.08	-0.11	0.00	-0.20

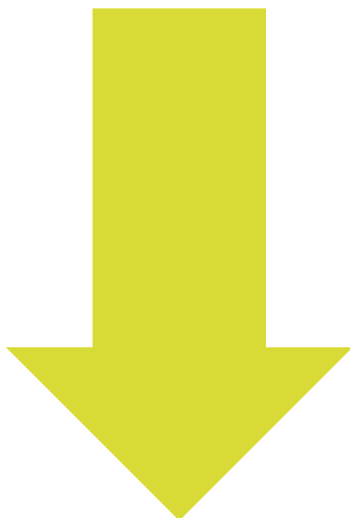
Svarbiausių mokesčių ir socialinių įmokų surinkimo planas 2026 m. yra atsargus, vis dėlto pelno mokesčio gali būti surinkta mažiau nei planuojama

2026 m. planuojamas beveik 9 proc. VS pajamų padidėjimas:

- GPM – 11,5 proc.
- PVM – 8,1 proc.
- Akcizai – 8,2 proc.
- **Pelno mokestis – 25,4 proc.**
- Socialinės įmokos – 7,3 proc.

GPM, PVM, akcizų ir soc. įmokų atvejais mokesčių bazės tikėtinas augimas yra mažesnis nei planuojamas pajamų prieaugis. Tačiau diskrecinės priemonės padidina ir pagrindžia suplanuotas pajamų sumas.

2026 m. planuojamas pelno mokesčio pajamų prieaugis gerokai viršija mokestinės bazės ir diskretinių priemonių implikuojamą tikėtiną pajamų prieaugį.

Įžvelgiame riziką, kad pelno mokesčio pajamų planas 2026 m. gali būti neįvykdytas.

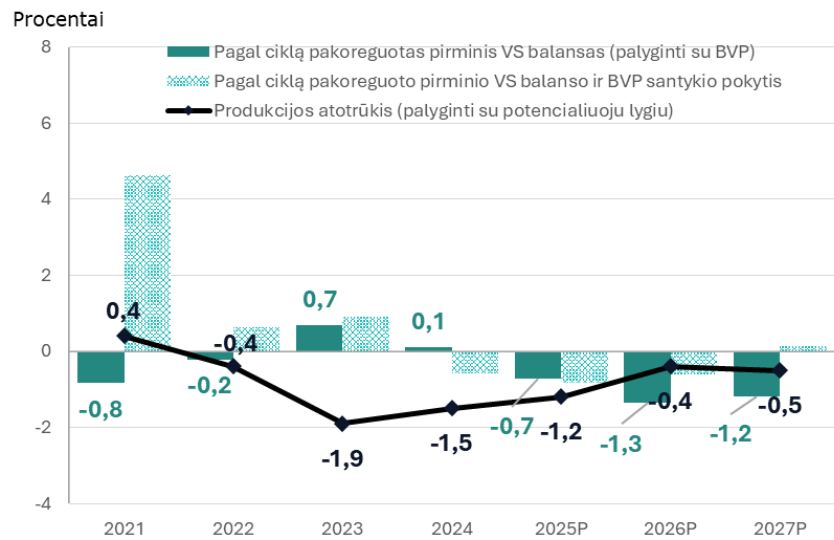
Silpnesnė, nei laukta, Lietuvos ekonomikos raida 2025 m. antrąjį pusmetį gali lemti, kad ekonomikos padėtis 2026 m. bus ne tokia palanki, kaip buvo tikimasi 2025 m. rugsėjo mėn. sudarant ekonomikos prognozes, kurių pagrindu yra suformuotas 2026–2028 m. biudžeto projektas.

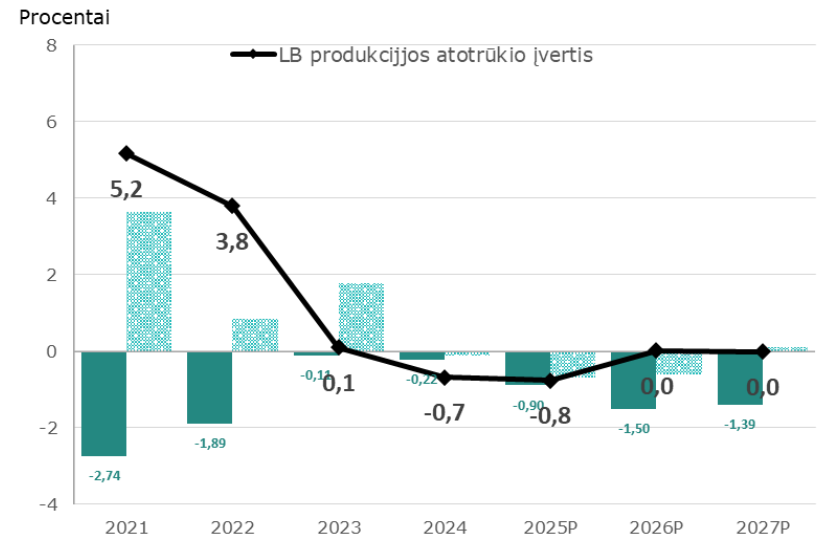
Ačiū

Dėl dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis neišvengiamų sprendimų, fiskalinė politika 2026–2027 m. bus skatinanti ekonomikos aktyvumą ir turės procikliškumo bruožų

Projektuose pateikti pirminio pagal ciklą pakoreguoto VS balanso, jo pokyčio ir produkcijos atotrūkio įverčiai

Analogiški skaičiavimai naudojant LB produkcijos atotrūkio įverčius

Šaltinis: Finansų ministerija ir Lietuvos banko skaičiavimai.

2026 m. numatomas ekonomikos ciklinės padėties pagerėjimas, tačiau VS deficitai tai pat didėja.

Gerėjančios ekonominės padėties fone didėjantis VS deficitai yra pasekmė naujų diskretinių sprendimų, susijusių su gynyba ir socialinių išlaidų augimu.

Dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis VS deficito didėjimas yra neišvengiamas, tačiau makroekonominio požiūriu vertintinas kaip turintis procikliškumo bruožų, ypač atsižvelgiant į Lietuvos banko produkcijos atotrūkio įvertį.